

første Krafttræden, saaledes at de, som jeg før udtrykte mig, gjensidigen faae Andeel baade i Vren og Ansvar for Udviklingen, der for mig er Hovedhensynet, og hvorfor jeg vedblivende maa holde for, at Sagen i sine væsentligste Grundtræk maa ordnes i den Skikkelse, som er foreslaaet i Udkastets § 6, medens jeg dog paa den anden Side har antydet, at jeg ikke vilde være utilbøielig til at gaae ind paa en noget modificeret Sammensætning af Amtsskoledirectionerne.

Bregendahl: Forsaauidt den høitærede Cultusminister i sit forrige Foredrag yttrede, at Grunden til det Forslag, som foreligger i Regjeringsudkastets § 6, var den, at man vilde søge at bevare, om jeg saa maa sige, Traditionen i Administrationen af Skolevæsenet, ved ikke nu at indføre et heelt nyt Apparat, men benytte de Kræfter, som allerede vare tilstede, da er dette en Tanke, hvori jeg kan være fuldkommen enig med ham; men jeg kan ikke Andet end ansee det for en meget uheldig Maade, hvorpaa dette er søgt udført ved Regjeringens Udkast, idet det nemlig søger at udføre det paa den Maade, at man i Skoleraadet opstiller en ny Autoritet ved Siden af eller forfsjellig fra Amtsskoledirectionen, eller rettere sagt en Samling af de allerede bestaaende Amtsskoledirectioner. Jeg troer, at naar man vil forene det Gamle med det Nye, og naar man for det Nye vil bevare det Gode, der er i det Gamle, skal man søge at sammensmelte det Nye med det Gamle; jeg troer, at det er en af de uheldigste Maader, at udføre dette paa, ved at skabe saadanne to ved Siden af hinanden staaende Autoriteter. Jeg troer ikke,

at det — for at blive i den Egnelse, som den høitærede Cultusminister benyttede — vil være det Samme som paa en Bogn at kjøre med tilførte Heste paa en ny banet Wei, men jeg troer, at det vil føre til, at de to Autoriteter istedetfor at kjøre een Wei ville kjøre hver sin. Hvor rigtigt det end nemlig kan være paa de høiere Trin at adskille den egentlige Bestyrelse og Kontrollen eller den egentlige Bestyrelse og den bevilgende Myndighed fra hinanden, ligesaa urigtigt troer jeg det er, at man paa de underordnede Stadier gjør en saadan Adskillelse; thi den første Betingelse for, at en ny Communalautoritet, der her skabes i Skoleraadet, kan blive gavnlig og nyttig, er den, at dens Medlemmer heri Skoleraadet maae faae Interesse for den Virksomhed, hvortil de ere kaldede; men de ville ikke faae en saadan Interesse for den Virksomhed, hvortil de ere kaldede, naar de ikke faae Noget at gjøre med den. Det er en altfor liden Indflydelse, der tillægges Skoleraadet, at det i eet Møde om Aaret skal tage Beslutning om Bevilling af Pengemidler til en Sags Fremme, hvorpaa de ikke have nogen videre Indflydelse. Jeg troer, at naar Sagen ordnes saaledes, som af Ministeriet foreslaaet vil den fremkalde store Rivninger mellem de to Autoriteter, nemlig Skoleraadet og Amtsskoledirectionerne. Derimod troer jeg, at den retteste Maade til at danne Dvergangen til den nye Administration paa vilde være den, at man fuldkommen hævede de nu bestaaende Skoledirectioner, og saa indordnede det geistlige Element i disse ind i det nye Skoleraad. Jeg troer ikke, at der kunde opstaae nogen Fare ved at lade de Geistlige blive Medlemmer af Skoleraadet.